

**ВОЕННА АКАДЕМИЯ
“ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ”**

1504, София, бул. “Евлоги и Христо Георгиеви” № 82, тел. 92 26 501, факс 944 23
66

E-mail: rnda@md.government.bg

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р инж. Иван Георгиев Попов

„Балбок инженеринг-АД”

на дисертационния труд на Евгения Генчева Димова

на тема „Защита на хранителната верига от акумулация на техногенни
радионуклиди”

представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор”

в област на висшето образование - 9. “Сигурност и отбрана”,
професионално направление “Национална сигурност” по научна
специалност „Защита на населението и инфраструктурата на държавата
при кризисни ситуации”

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Многобройните и непрекъснато увеличаващи се техногенни източници на радионуклиди и рискове от инциденти с тях представляват риск за екосистемите и здравето на човека. Ядрените опити и аварии в миналото разкриват нерешени проблеми причинени от радионуклидите и необходимостта от мерки за защита за намаляване на въздействието им върху здравето на човека и екосистемите. Натрупаният опит от изучаване на природно-териториалните комплекси, оказали се в аварийни зони свидетелстват, че сроковете на самовъзстановяване и самопочистване на екосистемата могат да са в порядъка на много години. Това предопределя необходимостта от изучаване на радиологичното състояние и необходимостта от защита на хранителната верига от негативното въздействие на радионуклидите. На този актуален проблем е посветен дисертационния труд, насочен към изясняване на радиоактивното замърсяване на екосистемите и необходимостта от защита на хранителната верига от негативното въздействие на радионуклидите.

Основното съдържание на дисертационния труд съответства на темата на дисертацията. Проблемът за замърсяване на околната среда с радионуклиди и необходимостта от мерки за намаляване на въздействието им върху здравето на човека не е изследван в достатъчна степен в теорията и практиката на националната сигурност. От изложението в дисертационния труд прави впечатление доброто анализиране на проблемите и обосноваване на необходимостта от защита на хранителната верига. Разработването на ефективната система за намаляване на последствията от въздействието на техногенните радионуклиди в хранителната верига е от особена важност за човешкото здраве. В този аспект дефинираните изводи и приноси подчертават значимостта на изследвания научен проблем.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Дисертационния труд е самостоятелно научно изследване с отворен

характер, което обогатява съществуващи знания и създава база за по-нататъшно задълбочаване на изследванията в областта на радиологичното замърсяване и необходимостта от защита на хранителната верига от негативното въздействие на радионуклидите. В него са обединени познания и методи от различни области на науката, имащи отношение към изследвания проблем. Определено може да се каже, че дисертационния труд и постигнатите резултати са лично дело на докторантката.

От изложеното в дисертационния труд личи задълбоченото познаване от авторката на теорията по намаляване на последствията от въздействието на техногенните радионуклиди в хранителната верига. В резултат е постигната целта – определени са направления и способности на защита на хранителната верига от акумулация на радионуклиди.

Представените теоретични постановки и получените резултати съответстват на поставените цел и задачи в дисертационния труд. Основната част от резултатите от дисертационния труд са апробирани на една международна научни конференции „Екологизация 2012” и един международен симпозиум „Екология-устойчиво развитие”, организатор - Съюз на учените - Враца, 2012. Посочените в дисертационния труд и автореферата научни - приложни приноси са съществени.

3. Критични бележки

1.Целесъобразно беше след увода да се обособи литературен преглед, в който да се направи критичен анализ на състояние на проблема и се обосноват направленията за постигане целта на дисертационния труд.

2.Понятието „хранителна верига“ е многообхватно и беше необходимо да се посочат ограничения както при радионуклидите.

3.От многото теория в трите глави, не може съвсем ясно да се оцени и разграничи личният принос на авторката за разрешаване на проблема и постигане целта на дисертационния труд.

4.В известна степен изводите и приносите имат общ характер и е било

целесъобразно да бъдат редуцирани.

5.В дисертационни труд има грешки от техническо естество. Така например, на стр.8 е написано „взривяване на ядрени взривове“. В изводите на гл.1 е записано „Ерозийните процеси от вятъра и водата контролират движението на радионуклидите“. Те могат да допринасят, но не и да „контролират“. Има и много правописни грешки.

Посочените критичните бележки не намаляват достойнствата на дисертационния труд.

4. Заключение

Считам, че дисертационният труд на тема „Защита на хранителната верига от акумулация на техногенни радионуклиди“ съответства на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото прилагана за дисертации за присъждане на образователна и научна степен “доктор”.

5. Оценка на дисертационния труд

Като имам предвид изложеното до тук, **давам положителна оценка** на дисертационния труд „Защита на хранителната верига от акумулация на техногенни радионуклиди“ с автор Евгения Генчева Димова и препоръчвам на научното жури да присъди на авторката образователна и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 9. "Сигурност и отбрана" професионално направление 9.2 "Военно дело", научна специалност „Защита на населението и инфраструктурата на държавата при кризисни ситуации”

Дата: 05.11.2018г.

Член на журито:

доц. д-р

/Попов/